

بدون شک موثرترین عنصری که در جامعه وجود دارد فرهنگ آن جامعه است، اساساً فرهنگ جامعه هویت و شخصیت آن جامعه را تشکیل می‌دهد و با انحراف فرهنگ هرچند جامعه در بُعد اقتصادی و سیاسی قدرتمند و قوی باشد ولی پوچ و پوک و میان تهی است. اگر فرهنگ جامعه ای را بسته و گرفته شده از فرهنگ مخالف باشد ناچار دیگر ابعاد آن جامعه به جانب مخالف گرایش پیدا می‌کند و موجودیت خود را در تمام ابعاد از دست می‌دهد. استقلال و موجودیت هر جامعه از استقلال فرهنگ آن جامعه نشأت می‌گیرد و علاوه بر این، فرهنگ جامعه ی ما نشأت گرفته از اسلام و قرآن و سیره ی اهل بیت علیهم السلام است که تقویت هرچه بیشتر ویژگی های قرآنی در فرهنگ جامعه ی ما موجب می شود فرهنگ جامعه هرچه بیشتر مستحکم و قوی شود. و اگر کسی گمان برده که وابستگی فرهنگی همراه با استقلال در ابعاد دیگر امکان پذیر است، خطا کرده است. در واقع فرهنگ شناسنامه ی یک ملت است. هویت همگانی است که همه باید از آن پاسداری و حمایت و حفاظت کنیم و در برابر هجوم غیر از آن دفاع کنیم. این معنا را در آیات قرآن هم می یابیم: «وَدِّ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْ تَغْفُلُونَ عَنْ أَسْلِحَتِكُمْ وَأَمْتِعَتِكُمْ فَيَمِيلُونَ عَلَيْكُمْ مَيْلَةً وَاحِدَةً» نساء، اگر از دفاع از سرمایه ها غافل شویم، آن گاه دشمن حمله می کند و برای هیچ دیاری مرزی وجود نخواهد داشت و حمله آسان می شود. همچنین هر مشکل و کمبودی که ما در جامعه ی اسلامی خود ملاحظه کنیم همه و همه به مشکلاتی که ما در فرهنگ داریم مربوط می شود، بنابراین اگر ریشه ها و بنیان های فرهنگ خود را تقویت کنیم و فرهنگ خود را از اضمحلال و نابودی و ضعف نجات دهیم در واقع به حل مشکلات بعدی جامعه ی خود کمک کرده ایم.

کلیدواژه: فرهنگ، دین، گریز، مشورت، آزادی بیان، روحانی، روحانیت.